

HAABERSTI VENE GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA SISSEJUHATUS

Haabersti Vene Gümnaasiumi (edaspidi HVG) õppekava kehtestatakse “Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lg 2, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a määruse nr 2 “Gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 lg 3 alusel.

VISIOON

Haabersti Vene Gümnaasium on õppeasutus, mille õpikeskkond võimaldab saavutada edu ning õpetab üldiseühiskondlikke väärtushinnanguid.

HVG õppekavaga määratakse kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, õppekorralduse alused, omandatavad pädevused, kohustuslikud õppeained, valikained, tunnijaotusplaan ning nõuded kooli lõpetamiseks.

Õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on lähtutud põhikooli ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli- ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, arengukavast, koolikollektiivi kokkulepest, hoolekogu ja koolipidaja arvamusest.

Gümnaasiumi õppekava koosneb üldosast ja õppeainete ja kursuste ainevaldkonniti koondatud kavadest. Ainekavades avatakse õppeainete sisu ja õpitulemused konkreetsemalt. Õpetaja töökava on kooli õppekava rakendusdokument. Õpilaste erivajaduste arvestamiseks võib kool koostada ka individuaalseid õppekavu.

I ÜLDOSA

1. GÜMNAASIUMIHARIDUSE alusväärtused

HVG missioon:

Vene või muu mitte-eesti emakeelega õppijatele arendava ja turvalise õpikeskkonna loomine, milles nad kogevad edu ja omandavad väärtustatud teadmisi ja oskusi.

1. Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

2. Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

3. Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine

enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

4. Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerimisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühisväärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted

2.1 Gümnaasiumi sihiseade

1. Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

2. Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

3. Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

4. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

5. Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse HVG gümnaasiumi õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

6. Gümnaasiumi õpilane, kes on läbinud kooli õppekava omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulla, õpilasel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostööoskus, ta on tuttav edasise haridustee võimalustega ning on teadlik enda võimekusest, õpilasel on välja kujunenud kodanikuoskused, -aktiivsus ja -vastutus.

2.2 Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

Pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete ja õpikeskkonna kujundamise kaudu, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.2.1 Üldpädevused

1. Väärtuspädevus on õpilases kujunenud, kui ta on näidanud oma suutlikkust

- hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast;
- tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Väärtuspädevuse kujundamisel:

- tegevuste kavandamisel järgitakse alusväärtusi ning õpilastega arutletakse alusväärtuste üle;
- tundides arutletakse õpilastele eakohaselt päevakajaliste sündmuste ja aktuaalsete teemade üle. Aruteludes käsitleb õpetaja sündmuste erinevaid tahke, tuues välja erinevad tõlgendused;
- keskendutakse koos teiste loomingut väärtustamisele, kujundatakse arusaama, et vältida plagiaati;
- kujundatakse ilumeelt klassis ja koolis valitseva esteetilise õpikeskkonna kaudu.

2. Sotsiaalne pädevus on õpilases kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
- teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;
- teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega;
- aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisel:

- vastutustunnet kujundatakse kokkulepete sõlmimise ja neist kinnipidamise kaudu. See tähendab ka osapoolte arvamuse arvestamisega, üksteise ärakuulamist;
- kehtestatud reeglites näitavad õpetajad õpilastele eeskujut. Õpilasel ei nõuta nende reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks õpilased ja õpetajad ei hiline tundi;
- oluline on koostööoskuse arendamine läbi erinevate töövormide.

3. Enesemääratluspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- mõista ja hinnata iseennast, oma tugevaid ja nõrku külgi;
- järgida terveid eluviise;
- leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel:

- kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise kaudu õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema oma nõrku ja tugevaid külgi ja kavandama edasisi tegevusi.

4. Õpipädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet;
- planeerida õppimist ning seda plaani järgida;
- kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;
- analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Õpipädevuse kujundamisel:

- kõigis õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Õpilast suunatakse informatsiooni otsimisele teatmeteostest ja muudest infoallikatest.

5. Suhtluspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Suhtluspädevuse kujundamisel:

- õpilastes kujundatakse oskused anda kaasõpilastele tagasisidet;
- õpilastele võimaldatakse koolis arendada oma esinemisoskust, seda nii klassis kui ülekoolilistel üritustel. Arvestatakse õpilase soovi, valmisolekut, võimeid. Õpilast ei panda esinema vastu tema tahtmist. Õpilast julgustatakse.

6. Matemaatikapädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

Matemaatikapädevuse kujundamisel:

- kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatilistele esitlusviisidele oma aines (nt graafikud, diagrammid). Tähelepanu tuleb pöörata statistilistele andmetöötluse erinevatele vormidele, seda lähtuvalt õpilaste vanusest ja õppeainest.
- kõigis õppeainetes on oluline märgata sisemisi seoseid, tuua neid esile, analüüsida.

7. Ettevõtlikkuspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust

- ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi;
- seada eesmärke ja neid ellu viia;
- korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest;
- reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel:

- kasutatakse tööülesandeid, kus õpilastel oleks võimalik end proovile panna, teha koostööd, meeskonnatööd. Võimaldatakse oma oskusi rakendada.
- kavandatakse ainesiseseid kui ka õppeainetevahelisi tööülesandeid (nii tundide ajal kui tunniväliselt), kus õpilastel oleks võimalik meeskonnana tulemusi saavutada.

2.2.2 Gümnaasiumis taotletavad pädevused

Gümnaasiumi valdkondlikud ja ainealased eesmärgid tulenevad “Gümnaasiumi riiklikus õppekavas” § 5 seatud taotletavatest pädevustest ja aitavad kaasa nende pädevuste saavutamises. Gümnaasiumi lõpetades õpilane:

- 1) käitub eetiliselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 2) vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 3) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;

- 4) aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 5) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri;
- 6) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;
- 7) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
- 8) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 9) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;
- 10) omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
- 11) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud küsimustes;
- 12) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
- 13) hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
- 14) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

2.2.3 Valdkonnapädevused

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevused on kajastatud ainekavades.

Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) kehaline kasvatus.

Ainekavades esitatakse nii gümnaasiumi õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist.

Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

3. ÕPPIMISE KÄSITUS JA ÕPPEKESKKOND

3.1 Õppimise käsitus

1. Gümnaasiumi riiklikus õppekavas käsitatakse õppimist õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikusel toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmisstruktuuridele.

2. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks luuakse gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist.

3. Õppe- ja kasvatustegevuses tuleb õpilastel lasta seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning anda õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaimat õpistiili.

3.1.1 Õppe- ja kasvatuspõhimõtted

- Õppe korraldamisel lähtub HVG põhimõttest, et õpilase liikumisel klassist klassi, kursuselt kursusele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi.
- Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatuse korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.
- Gümnaasiumis on õppekava läbimiseks arvestatud kolm aastat.
- Kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemused.

3.2 Õppekeskkond

1. Õppekeskkonnana mõistetakse HVG õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsusust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

2. HVG korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

3. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;
- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatussega seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

4. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib gümnaasium, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
  - kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
  - ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
  - kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
  - on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
5. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas (e-õpe).
6. Õppetund on kooli päevakavas või õpilastele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, nt loeng, konsultatsioon, individuaaltund, e-õpe, õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui õpetaja. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetunni võib jagada osadeks, õppetund võib toimuda paaritunnina. Traditsiooniliselt vaheldub õppetund vahetunniga.

4. Õppekorraldus

4.1 Kohustuslikud ja valikõppeained ning õppe ja kasvatuse korralduse alused

- Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest. Õpe gümnaasiumis on korraldatud vastavalt ainetele kas kogu aasta vältel või teatud ajal õppeaastas.
- Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning õppekäikudeks ja –ekskursioonideks vajalik aeg kavandatakse õppetoolide tööplaanides ja õpetajate töökavades õppeaasta algul. Nende kavandamisel seatakse esikohale ainetevaheline lõiming.
- Valikained ja vaba tunniressursi kasutamine on kooli valik.
- Tunnijaotuskavas tehtavad muudatused kooskõlastatakse kooli hoolekoguga.
- Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest. Õpe on korraldatud nii, et kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.
- Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).
- HVG tagab oma õppekavaga eestikeelse õppe vähemalt 57 kursuse ehk 60% ulatuses gümnaasiumiastmele kehtestatud väikseimast lubatud õppemahust, kusjuures eesti kirjandust, eesti ajalugu, ühiskonnaõpetust, muusikat ja geograafiat tuleb õpetada eesti keeles.
- Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kõik §-s 9 loetletud kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel ning erisusi juhul, kui kooli õppekava kohaselt õpitakse eesti keelt teise keelena.
- Gümnaasium võimaldab õpilastele valikkursusi valdkonniti vähemalt mahus, mis on sätestatud “Gümnaasiumi riiklikus õppekavas” § 11 lõikes 4.
- “Gümnaasiumi riiklikus õppekavas” § 11 lõikes 4 kirjeldatud ainevaldkondlikes mahtudes on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused:

1) keel ja kirjandus – 4 kursust (iga kursus 35 õppetundi);

- 2) võõrkeeled – 6 kursust;
- 3) matemaatika – gümnaasium võimaldab laia matemaatika õpet 14 kursuse ulatuses;
- 4) loodusained – 8 kursust;
- 5) sotsiaalsed – 7 kursust;
- 6) kehaline kasvatus – 2 kursust;
- 7) usundiõpetus – 2 kursust;
- 8) riigikaitse – 2 kursust;
- 9) majandus- ja ettevõtlusõpe – 2 kursust;
- 10) uurimistöo alused – 1 kursus.

- Riigikaitstes toimub õpe vastavalt riiklikus õppekavas toodud ainekavadele.
- HVG võimaldab lisaks lõikes 4 nimetatud valikkursustele vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära. Nimetatud valikkursuste hulgas võivad olla nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused.
- HVG võimaldab õppe vähemalt kolmes õppesuunas ning on õpilasele kohustuslikuks teinud 20 valikkursuse õppe.
- Õppesuunad erinevad üksteisest vähemalt kaheksa valikkursuse poolest.
- Õppesuund võib sisaldada lõikes 6 käsitletud valikkursusi ning peab sisaldama valikkursusi vähemalt kahest alljärgnevast ainevaldkonnast “Gümnaasiumi riiklikus õppekavas” § 11 lõikes 4 kindlaksmääratud mahus:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeel;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsed.

4.1.1 Õppeainete kohustuslikud ja valikkursused gümnaasiumis

KOHUSTUSLIKUD KURSUSED

Keel ja kirjandus:

- 1) eesti keel (vene või muu keel gümnaasiumis, kus kooli õppekava kohaselt õpitakse eesti keelt teise keelena) – 6 kursust (1 kursus on 35 õppetundi);
- 2) kirjandus – 5 kursust.

Võõrkeeled:

- 1) eesti keel teise keelena gümnaasiumis, kus kooli õppekava kohaselt õpitakse eesti keelt teise keelena, ning õpilaste puhul, kes on põhihariduse omandanud eesti keelest erineva õppekeelega – 9 kursust;
- 2) B2 keeleoskustasemel võõrkeel – 5 kursust;
- 3) B1 keeleoskustasemel võõrkeel – 5 kursust

Matemaatika:

- 1) kitsas matemaatika – 8 kursust või
- 2) lai matemaatika – 14 kursust.

Loodusained:

- 1) bioloogia – 4 kursust;
- 2) geograafia (loodusgeograafia) – 2 kursust;
- 3) keemia – 3 kursust;
- 4) füüsika – 5 kursust.

Sotsiaalsained:

- 1) ajalugu – 6 kursust;
- 2) ühiskonnaõpetus – 2 kursust;
- 3) inimeseõpetus – 1 kursus;
- 4) geograafia (inimgeograafia) – 1 kursus.

Kunstiained:

- 1) muusika – 3 kursust;
- 2) kunst – 2 kursust.

Kehaline kasvatus: kehaline kasvatus – 5 kursust.

KOOLI POOLT PAKUTAVATE VALIKKURSUSTE LOEND (valikud jagunevad õppesuundade vahel):

- Eesti kirjandus
- Kodulugu- Tallinna lugu
- Kirjandus
- Inglise keel
- Eesti ametikeel
- Saksa keel
- Informaatika (Programmeerimise alused)
- Inimene ja õigus
- Soome keel
- 3D modelleerimine
- Web-disain
- Karjääriõpetus

4.1.2 Õppesuundade kirjeldused

Kool on valikkursustest kujundanud õppesuunad, võimaldades õppe kolmes õppesuunas.

Gümnaasiumi õppesuunad erinevad üksteisest vähemalt kaheksa valikkursuse poolest.

I õppesuund “Majandussuund”

II õppesuund “Humanitaarsuund”

III õppesuund “Meedia ja infotehnoloogiasuund”

4.1.3 Tunnijaotusplaani koostamise põhimõtted gümnaasiumis

- HVG toimub õpe gümnaasiumiastmes eesti keeles st gümnaasiumi jooksul tuleb läbida eesti keeles vähemalt 57 kursust ehk 60 %
- Gümnaasiumi õppekavas on 72 kohustuslikku kursust, mis tuleb läbida kolme aasta jooksul kõigil õpilastel.
- Kohustuslikest kursustest on 39 kursust eesti keeles, kui õpilane valis laia matemaatika (14 kursust). Kitsa matemaatika puhul tuleb valida 6 valikkursust lisaks.
- Õpe toimub kursustena. Üks kursus on 35 tundi, mille järel pannakse välja kursusehinne. Gümnaasiumi lõpuhinne kujuneb kursusehinnete põhjal.

Gümnaasiumi lõpetamiseks on kõigil õpilastel vajalik sooritada koolieksam ja uurimistöö.

Uurimistöö kaitsmine toimub 10.- 11. klassis.

- Võõrkeelte õppimine toimub gruppides, mis määratakse keeletaseme järgi.
- Valikkursused on esitatud gümnaasiumi tunnijaotusplaanis. Õpilane valib 10. klassi kandideerimisel valikained

4.1.4 Tunnijaotusplaaniid gümnaasiumis

* tärniga märgitud ained eesti keeles (kogu klass või õpilase valik)

	10.kl	11.kl	12.kl	kokku
Kohustuslikud õppeained				
vene keel	2	2	2	6
kirjandus	1	1	2	4
eesti keel *	3	3	3	9
eesti kirjandus *	1			1
B2 keeleoskustasemel võõrkeel*	2	2	2	6
matemaatika	4	5	5	14
loodusgeograafia *	2			2
Inimgeograafia*		1		1
bioloogia		2	2	4
keemia	2	1		3
füüsika	2	2	1	5
ühiskonnaõpetus *			2	2
eesti ajalugu *	2			2
ajalugu		2	2	4
inimeseõpetus *			1	1
muusika *	1	2		3
kunst *		2		2
kehaline kasvatus *	2	2	1	5
valikkursused				
eesti keel *	1	1	2	4
eesti kirjandus *		1	1	2
B2 keeleoskustasemel võõrkeel*	2	2	3	7
uurimistöö alused	1			1
Tallinna lugu *	1			1
karjääriõpetus*			1	1
riigikaitse *	2			2
Inimene ja õigus*	1			1
ettevõtlusõpetus * (majandussuund)		1		1
Majandusõpetus* (majandussuund)	1			1
Programmeerimise alused * (meedia ja infotehnoloogiasuund)		1		1
3D modelleerimine* (meedia ja infotehnoloogiasuund)	1			1
Web-disain * (meedia ja infotehnoloogiasuund)	1			1
Eesti ametikeel * (humanitaarsuund)			1	1
Kirjandus (humanitaarsuund)	1	1		2

Saksa keel/ Soome keel (humanitaarsuund)	2	2	2	6
	38	36	33	107

4.2 Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.

Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev. Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavad, kooli mikrokliima, kooli juhtimine ning majandamine. Läbivate teemade käsitlemise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmarke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassiväliselt õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Kohustuslikud läbivad teemad on:

1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine- taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
2. Keskkond ja jätkusuutlik areng- taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.
3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus-taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.
4. Kultuuriline identiteet-käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumistaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis

5. Teabekeskond- käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi.

6. Tehnoloogia ja innovatsioon- käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

7. Tervis ja ohutus- käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises.

8. Väärtused ja kõlblus- käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

4.3 Lõimingu põhimõtted

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Õppeainetevaheline lõiming kajastatakse täpsemalt ainekavades ja õpetajate töökavades. Lõimingu planeerimine põhineb aineõpetajate koostööl.

Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Lõimingu eesmärgiks on pakkuda õpilastele motiveeritud õppimist, seostada teadmisi õpilasest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilase aktiivsust.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisisesete projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.

Lõiminguviise HVGs:

- Ainetevahelised seosed (seosed erinevate ainete õppesisus, üks õppeaine toetab teist)
- Ajaline kooskõla (kaks iseseisvat õppeainet toetaks teineteist, teema käsitlemine ühel ajal)
- Ainete kombineerimine (sarnane ajalisele kooskõlale, aga seob rohkema hulga aineid tervikuks)
- Teemakeskne lõiming (õppeaine läbiva teema, õppeülesannete või viiside kaudu, nt loovtööd, projektid)
- Temaatilised lõimingud (õpetajate algatatud temaatikaga ühistööd, nt teemapäevad)
- Valdkonnasisene lõiming (nt keelenädal)
- Valdkondadevaheline lõiming

4.4 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldamise põhimõtted gümnaasiumis

Gümnaasiumi lõpetamiseks sooritab õpilane **õpilasuurimuse või praktilise töö**.

Teemavaliku teevad õpilased 10. klassis. Uurimistöö paremaks korraldamiseks toimuvad 10. klassis valikkursused „Uurimistöö alused“
HVG s toimub uurimuse või praktilise töö kaitsmine 10.-11.klassis
Uurimuse läbiviimine HVG on kirjeldatud “[Руководство по написанию исследовательских работ](#)” (Uurimistööde koostamise juhend).

4.5 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

HVGs lähtutakse ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamisel kooli põhieesmärkidest ja traditsioonidest, kuid ollakse avatud ka uuele. Projektid kavandatakse iga õppeaasta alguses kooli üldtööplaanis.

Projektid võivad olla:

- teostusprojektid (ürituse ettevalmistus, läbiviimine uue loomine)
- uurimisprojektid (suunatud teadmiste hankimisele)

Kõikidel projektidel on kindlaksmääratud projektijuht, kelle ülesandeks on koostöös projektirühmaga määratleda projekti eesmärgid. Projektil peab olema selge eesmärk ja ajapiirid, vahendid. Peale projekti toimumist viiakse vastavalt eesmärgile läbi analüüs.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse kirjalikult. Projekti kavand on üldjuhul 2-5 lehekülge ja hästi liigendatud.

Kui kooli direktor või tema poolt delegeeritud isik on projekti heaks kiitnud, siis lisatakse see üldtööplaani ja teostatakse.

4.6 Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

Teavitamisel juhendatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub vastavalt kooli kodukorrale. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatut.

- Gümnaasium tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid (klassijuhatajad, aineõpetajad, õppealajuhid). Peamised õppeteemad, hindamise korraldus tehakse õpilasele teatavaks kursuse algul.
- Gümnaasium korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab karjääriteenuste (karjääriõpetus, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

Õpilaste, nende vanemate ja õpetajate toetamiseks on koolis:

- psühholoog
- sotsiaalpedagoog
- meditsiinitöötaja
- aineõpetajate konsultatsioonitunnid

4.7 Õpilaste juhendamine ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse alused

- Gümnaasium korraldab andekate õpilaste juhendamist. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, siis tagatakse talle vajadusel individuaalne täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste valdkonna spetsialistide või mõne muu haridusasutuse kaudu.
- Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib gümnaasium teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe

intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

- Kui haridusliku erivajadusega õpilasele nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine rakendatakse nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalset õppekava.

4.8 Karjääriteenuste korraldus gümnaasiumis

Karjääriteenust koolis osutavad õppejuht, huvijuht ja koolipsühholoog. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- õppekavavälise tegevuse või õppimisvõimaluste otsimise kohta,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

Karjääriteenustuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt.

Karjääriteenuse parendamiseks kasutab kool koostöövõimalusi teiste asutustega.

5. HINDAMINE NING KLASSI JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

5.1 Hindamine

Hindamise korraldus ja põhimõtted on välja toodud õppekava lisas – HVG hindamiskord

5.2 Kokkuvõtavad hinded ja gümnaasiumi lõpetamine

- Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt üldjuhul kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.
- Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

HVG annab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele:

- 1) kelle kooliastmehind on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad;
- 2) kes on sooritanud:
  - vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või lõikes 4 sätestatud tingimustel eesti keele teise keelena;
  - matemaatika;
  - võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö
- 5) õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

6) haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

6. Kooli õppekava

6.1 Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- Gümnaasiumi õppekava on gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Õppekava on muutuv ja arenev dokument.
- Kooli õppekava arenduse üldjuhiks on direktor, kes delegerib ülesandeid juhtkonna liikmetele. Kooli õppekava kehtestab direktor.
- Vähemalt kord õppeaastas vaadatakse õppekava õppetoolide poolt läbi ning vajadusel tehakse ettepanekuid õppekava muutmiseks või täiustamiseks. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- Gümnaasiumi õppekava koostades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- Kool avalikustab õppekava kooli veebilehel ja loob koolis võimalused õppekavaga tutvumiseks.

6.2 Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus. Töökava on tegevuskava, mis kajastab aine sisu ajalist jaotust .

Õpetaja töökava koostatakse gümnaasiumis kursuste kaupa. Töökavad peavad valmima vähemalt üks kursus ette.